

6. Kolesnik K.A. Psychology of interpersonal relationships of preschool age in a team. *Imperatives of civil society development in promoting national competitiveness: Proceedings of the 1st International Scientific and Practical Conference. Volume I, December 13-14, 2018.* Batumi, Georgia: Publishing House «Kalmosani», 2018, p. 229-231.
7. Король А.В. Формування дистанційно-інтерактивного середовища підтримки батьків дошкільників з особливими мовленнєвими потребами: дис. ... доктора філософії. Київ, 2023. 304 с.

РОЛЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ФОРМУВАННІ МОРАЛЬНОЇ ЦІННОСТЕЙ ДОШКІЛЬНИКІВ

Олександра Слюсар, здобувач ступеня вищої освіти «магістр»

Наталія Пахальчук, кандидат педагогічних наук, доцент Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського (Україна)

THE ROLE OF PHYSICAL CULTURE IN THE FORMATION OF MORAL VALUES OF PRESCHOOLCHILDREN

Oleksandra Slyusar, master's student

Natalia Pakhalchuk, Candidate of Pedagogical Sciences, Associate Professor, Mykhailo Kotsiubynskyi Vinnytsia State Pedagogical University (Ukraine)

***Анотація.** В статті подано аналіз поняття фізичної культури як засобу формування моральних цінностей у дітей дошкільного віку. Розглянуто взаємозв'язок між фізичною активністю та розвитком моральних якостей, таких як відповідальність, дисциплінованість, чесність, взаємоповага та співпраця. Автор статті зазначає, що систематичне залучення дошкільників до фізичних вправ, рухливих ігор та спортивних занять сприяє не лише зміцненню здоров'я, а й вихованню моральної свідомості. Особлива увага приділена ролі педагога у створенні сприятливого середовища для гармонійного розвитку особистості дитини через фізичну культуру.*

***Ключові слова:** мораль, фізичний підхід, вихованням шляхом фізичної культури*

***Abstract.** The article presents an analysis of the concept of physical culture as a means of forming moral values in preschool children. The relationship between physical activity and the development of moral qualities, such as responsibility, discipline, honesty, mutual respect and cooperation, is considered. The author of the article notes that the systematic involvement of preschoolers in physical exercises, outdoor games and sports contributes not only to improving health, but also to the upbringing of moral consciousness. Special attention is paid to the role of the teacher in creating a favorable environment for the harmonious development of the child's personality through physical culture.*

***Key words:** morality, physical approach, upbringing through physical culture*

Формування моральних цінностей у дітей дошкільного віку є одним із пріоритетних завдань сучасної дошкільної освіти. Особливе місце у цьому процесі займає фізична культура, яка не лише забезпечує гармонійний фізичний розвиток дитини, а й сприяє вихованню відповідальності, чесності, дисциплінованості, взаємоповаги та колективізму [2, с. 24]. Рухова активність є природною потребою дошкільників, тому саме через ігрові форми фізичного виховання можна ефективно формувати у дітей моральні цінності, які в подальшому визначатимуть їхню соціальну поведінку [5, с. 67].

Фізична культура створює умови для розвитку соціальних навичок, адже в процесі виконання вправ, спортивних ігор та естафет діти вчаться співпрацювати, підтримувати однолітків, дотримуватися правил і справедливо оцінювати власні та чужі досягнення [7, с.

35]. Колективні фізичні заняття формують навички комунікації, допомагають дітям усвідомлювати значення командної роботи та вчать приймати як перемоги, так і поразки з гідністю [3; 5; 7]. Особливу роль відіграє вихователь, який через рухливі ігри та спеціально організовану фізичну активність має можливість створювати ситуації морального вибору, у яких діти навчаються робити правильні вчинки, оцінювати поведінку інших і приймати відповідальні рішення [4, с. 56].

Формування моральних якостей у дошкільників значною мірою залежить від змісту фізкультурно-оздоровчої діяльності. Вправи, що передбачають змагання, сприяють розвитку почуття справедливості, чесності, дотримання правил. Ігри з партнерською взаємодією виховують у дітей емпатію, здатність допомагати одноліткам, повагу до суперника та вміння підтримувати друзів у складних ситуаціях [6, с. 89]. Крім того, заняття фізичною культурою сприяють емоційному розвитку дітей, навчають їх керувати своїми емоціями, проявляти витримку, наполегливість і самоконтроль [8, с. 102].

Таким чином, фізична культура відіграє важливу роль у моральному вихованні дошкільників. Організація рухової активності з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей дітей сприяє вихованню моральних якостей, необхідних для їхньої подальшої соціалізації. Вихователь має використовувати різноманітні методи фізичного виховання для формування у дітей відповідальності, чесності, співпраці, взаємодопомоги та дисциплінованості. Саме гармонійне поєднання фізичного та морального розвитку дозволяє забезпечити всебічний розвиток особистості дошкільника, що є важливим завданням сучасної дошкільної освіти.

Список використаних джерел

1. Бех І. Д. Виховання особистості: у 2-х книгах. Кн. 1: Особистісно орієнтований підхід: теоретико-технологічні засади. Київ: Либідь, 2003. 280 с.
2. Вільчковський Е. С. Основи валеології: навч. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2011. 312 с.
3. Гончаренко С. У. Український педагогічний словник. Київ: Либідь, 1997. 376 с.
4. Дутчак М. В. Теоретико-методичні основи фізичного виховання дітей дошкільного віку. Івано-Франківськ: Плай, 2007. 210 с.
5. Єрмаков С. С. Формування культури здоров'я дітей та молоді засобами фізичного виховання. Харків: ОВС, 2010. 152 с.
6. Круцевич Т. Ю. Теорія і методика фізичного виховання. – Київ: Олімпійська література, 2017. 376 с.
7. Лях В. І. Рухливі ігри та методика їх викладання у дошкільних навчальних закладах. Київ: Освіта, 2012. 256 с.
8. Мартиненко О. В. Фізичне виховання у дошкільних навчальних закладах: навч.-метод. посіб. Львів: Світ, 2015. 180 с.

ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ДОШКІЛЬНИКІВ В ПРОЦЕСІ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тетяна Трач, здобувач ступеня вищої освіти «магістр»

Науковий керівник: Л.Є Перетяга, доктор педагогічних наук, професор
Вінницький державний педагогічний університету імені Михайла Коцюбинського
(Україна)

FORMATION OF COMMUNICATIVE COMPETENCE IN PRESCHOOLERS IN THE PROCESS OF GAME ACTIVITY